

Наталія Почерніна, к.е.н., доцент,
доцент кафедри економіки і бізнесу,
Таврійський державний агротехнологічний університет імені Дмитра Моторного,
м. Запоріжжя, Україна

ІННОВАЦІЙНИЙ ПОСТУП УКРАЇНИ: МІЖНАРОДНІ ЗДОБУТКИ У ВИРОБНИЦТВІ БЕЗПІЛОТНИХ СИСТЕМ

Актуальність дослідження. Протистояння України військовій агресії росії зумовлює структурні зміни не лише в економічній системі країни, а й на світовому ринку озброєнь. Відтак, аналіз цих змін є актуальним для поточного періоду.

Метою даного дослідження є характеристика місця України серед світових виробників безпілотних систем та виявлення перспектив розвитку галузі.

Основні результати дослідження. Одним із стратегічних напрямів плану відновлення України визначено розвиток військово-промислового комплексу через реалізацію завдань, розподілених на три етапи. З урахуванням сучасних реалій можна стверджувати, що цілі другого етапу щодо створення критичних та модернізації існуючих виробництв та третього етапу щодо інтеграції національних виробників в міжнародний ринок озброєння та зростання їх експортного потенціалу [1, С. 16] успішно реалізуються Україною. На користь такого висновку свідчить той факт, що наша країна фігурує у списку найкращих виробників дронів у світі [2]. Три вітчизняні компанії увійшли до ТОП-100 виробників Drone Defense Companies. Їх представництво серед інших лідерів ринку узагальнює таблиця 1.

Таблиця 1

Структура ТОП-100 Drone Defense Companies у 2025 році

рейтинг учасники	1-20	21-40	41-60	61-80	81-100
виробники країн світу	13 з США, 2 - Туреччина, по 1 - Ізраїль, Італія, Франція, Німеччина, Велика Британія	8 з США, 3 - Ізраїль, по 1 - Велика Британія, Німеччина, Франція, Польща, Австрія, Канада, Португалія, Нідерланди	5 з США, 3 – Франція, по 2 – Естонія, Велика Британія, Австралія, по 1 – Литва, Індія, Ізраїль, Швеція, Чехія, Південна Корея	5 з США, по 2 – Ізраїль, Франція, Індія, по 1 – Німеччина, Литва, Греція, Португалія, Канада, Латвія, Естонія, Китай	8 з США, по 2 – Іспанія, ПАР, по 1 – Ізраїль, Велика Британія, Нідерланди, Південна Корея, Канада, Фінляндія, Словенія
вітчизняні виробники	-	TAF Drones (22 місце)		Ukrspesystems (65 місце)	Airlogix (84 місце)

Джерело: складено автором за даними [3]

Як видно з таблиці, абсолютним лідером на ринку дронів є США, представлені 39 компаніями, серед яких General Atomics обіймає першу рейтингову позицію. Друге за чисельність провідних компаній (8) у цій сфері місце належить Ізраїлю, третє – Франції (7 компаній), четверте – Великій Британії (5 компаній). П'яте місце (3 компанії) ділять Україна, Німеччина, Канада, Естонія, Індія.

Дрони (безпілотні апарати) бувають літальні (БПЛА), наземні (НРК) та морські (надводні та підводні). Трійку вітчизняних компаній з ТОП-100 Drone Defense Companies репрезентують виробники БПЛА: компанія TAF Drones займається виробництвом FPV (ударні дрон з First Person View); оборонне підприємство Ukrspesystems пропонує розвідувальні SHARK, SHARK-M, MINI SHARK - розвідувальний безпілотний авіаційний комплекс для коригування вогню, спостереження та глибинної розвідки; компанія Airlogix спеціалізується на дронах з фіксованим крилом GOR UAS (БпАК «Гор») для тактичної та стратегічної аеророзвідки та має досвід у виробництві вантажних дронів.

Загалом, український сектор БПЛА має сильний середньостроковий потенціал розвитку, оскільки надає можливості для розвитку малого та середнього бізнесу всередині країни та має суттєвий експортний потенціал, особливо в період зростання воєнного напруження на Близькому Сході. Крім того, отриманий досвід у застосуванні передових технологій під час війни може бути корисним й у мирний час для розвитку національної моделі розумної економіки (Smart Economy), пріоритетами якої стають перетворення інтелектуального потенціалу на реальний економічний ресурс, мережева організаційна структура, «швидка адаптація до мінливої реальності, якість управління економікою підприємства та забезпечення їхньої безпеки» [4, С. 630].

Висновки. Інноваційний поступ України у виробництві безпілотних систем не лише посилює її оборонний потенціал, а й створює широкі можливості для здобуття конкурентних переваг при експорті, світового визнання та масштабування корисних практик у розбудову моделі розумної економіки.

Список використаних джерел

1. Проект Плану відновлення України. Матеріали робочої групи «Розвиток військово-промислового комплексу» / Національна рада з відновлення України від наслідків війни. 2022. 47 с. URL: <https://surl.li/zelzdc>
2. Подвишенна Дарія. Три українські компанії потрапили до сотні найкращих виробників дронів у світі. URL: <https://dou.ua/lenta/news/ukrainian-best-world-drone-companies/>
3. Top 100 Drone Defense Companies in 2025. *The Defense Post*. June 13, 2025 URL: <https://thedefensepost.com/2025/06/13/drone-companies-ranking-2025/>
4. Kostyk Ye., Tiuleniev S., Goi V., Kovalenko O., Pochernina N. The National Model of the Smart Economy for Achieving the Goals of Innovative Development. *Review of Economics and Finance*, 2023, vol.21, p. 622-632 URL: <http://elar.tsatu.edu.ua/handle/123456789/17714>